

СХВАЛЕНО
Протокол
педагогічної ради
25.08.2021 № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Житомирської спеціальної
школи Житомирської обласної ради
С.М.Лесик

**Освітня програма
Житомирської спеціальної школи
Житомирської обласної ради
на 2021 - 2022 навчальний рік**

Введено в дію наказом від 31.08.2021 № 146-г

Освітня програма

Житомирської спеціальної школи Житомирської обласної ради
на 2021 - 2022 навчальний рік

Розділ 1

Призначення закладу та засіб його реалізації

Призначення закладу:

забезпечення права здобувачів освіти з порушеннями інтелектуального розвитку, зумовленими стійкими фізичними, психічними, інтелектуальними або сенсорними порушеннями, на здобуття загальної середньої освіти з урахуванням особливостей їх психофізичного розвитку; формування життєвої компетентності у дітей з порушеннями інтелектуального розвитку як умови їх соціальної інтеграції, здатності застосовувати здобуті знання і вміння у практичній життєдіяльності.

Основним засобом реалізації призначення закладу освіти є здійснення освітньої діяльності відповідно до двох рівнів освіти:
початкова освіта - 1-4 класи;
базова середня освіта - 5-10 (11) класи.

Реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів:

- принцип виховуючої спрямованості навчання,
- принцип науковості процесу навчання,
- принцип систематичності і послідовності навчання,
- принцип доступності знань,
- принцип активності і свідомості у навчанні,
- принцип наочності,
- принцип міцності засвоєння знань, формування вмінь і навичок,
- принцип корекційної спрямованості навчання,
- вирішальна роль вчителя і педагогічного колективу у навчанні,
- принцип індивідуального та диференційованого підходу до учнів.

Система корекційних заходів на здобувачів освіти впливає на особистість в цілому і виявляється у єдності таких її компонентів, як пізнавальні й емоційно-вольові психічні процеси, досвід (знання, вміння, навички), спрямованість, поведінка, а також розрахована натривалий час.

Прийомами реалізації індивідуального підходу в освітньому процесі є:

- активізація всіх учнів класу,
- індивідуалізація завдань,
- визначення відповідного рівня допомоги,
- орієнтація на різний темп роботи та динаміку наростання втоми,
- урахування індивідуальних особливостей пізнавальних процесів,
- урахування в освітньому процесі індивідуальних особливостей самооцінки, ставлення до власного дефекту та компенсаторних можливостей учнів,
- орієнтація на індивідуальні особливості емоційно-вольової сфери учнів,
- урахування індивідуальних потреб та інтересів дітей,
- урахування індивідуальних особливостей характеру учнів.

Освітня програма розроблена на виконання:

- Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»,
- Положення про спеціальну школу та Положення про навчально-реабілітаційний центр (затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 №221),
- Національного плану дій з реалізації Конвенції про права осіб з інвалідністю на період до 2025 року (затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.04. 2021 р. № 285-р. «Про затвердження Національного плану дій з реалізації Конвенції про права осіб з інвалідністю на період до 2025 року»),
- Концепції Нової української школи (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»),
- Державного стандарту початкової освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688),
- Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392),
- наказу МОН України від 10.07.2019 № 955 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8»;
- інших нормативно-правових та відомчих документів, які регулюють забезпечення освітнього процесу в закладах загальної середньої та спеціальної освіти.

Заклад здійснюватиме свою діяльність відповідно до Статуту, Правил внутрішнього трудового розпорядку та інших нормативно-правових актів.

Освітня програма I ступеня (початкова ланка)

Мета діяльності школи I ступеню закладу:

- забезпечення об'єднаного спільними цілями педагогічного впливу на формування особистості кожної дитини з максимальним урахуванням її актуальних можливостей і потреб найближчого розвитку, збереженням фізичного і емоційного благополуччя;
- здатність дитини з порушеннями інтелектуального розвитку у процесі інтегрування в соціальне оточення цілісно реалізовувати на практиці знання, досвід і цінності, набуті у процесі корекційного навчання.

Індивідуальний та диференційований підходи в освітньому процесі забезпечують корекцію порушень розвитку, засвоєння освітньої програми, розвиток здібностей та подальшу соціалізацію.

Вимоги до дітей з інтелектуальними порушеннями, котрі розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Предметні компетентності для дітей з різним рівнем інтелектуальних порушень мають диференційований характер (для дітей з легким та помірним ступенем). Зміст навчання добирається індивідуально, у відповідності до пізнавальних можливостей.

Метою початкової освіти дітей з інтелектуальними порушеннями є особистісне становлення учнів, розвиток їхніх пізнавальних здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, пізнавальної активності, що забезпечують їхню готовність до життя в демократичному суспільстві, продовження навчання в основній ланці школи.

Освітня програма спеціального закладу загальної середньої освіти І ступеня для дітей з особливими освітніми потребами розроблена відповідно до Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами:

- для здобувачів освіти 1 класу – за Типовою освітньою програмою початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 1 класів з інтелектуальними порушеннями, затверджена наказом МОН України від 26.07.2018 № 816, (додаток 1);
- для здобувачів освіти 2 класу – за Типовою освітньою програмою початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 2 класу з порушеннями інтелектуального розвитку, затверджена наказом МОН України від 02.07.2019р. № 917, (додаток 1);
- для здобувачів освіти 3 класів за Типовою освітньою програмою початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 3 класу з порушеннями інтелектуального розвитку, затверджена наказом МОН України від 01.04.2020р. № 467, (додаток 1);
- для здобувачів освіти 4 класів – за Типовою освітньою програмою початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 4 класу з порушеннями інтелектуального розвитку, затверджена наказом МОН України від 29.01.2021 № 121, (додаток 1);
- для здобувачів освіти 1-3-х класів з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня (розладами спектру аутизму) – за Типовою освітньою програмою спеціальних закладів загальної середньої освіти І ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затверджено наказом МОН України від 25.06.2018 № 693 (таблиця 19),

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи пізнавальні здібності та можливості учнів з порушеннями інтелектуального розвитку, конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення корекційно-розвивальних завдань та орієнтовних очікуваних результатів, зазначених у програмі. Для реалізації вищезазначених мети та завдань освітній заклад має відповідну кадрову, методичну та матеріально-технічну бази.

Згідно Концепції НУШ змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1. «Мовно-літературна» в 1-х класах реалізується через інтегрований курс «Навчання грамоти», в 2-4-х класах через предмети «Українська мова», «Літературне читання»;
2. «Математична» реалізується через навчальний предмет «Математика»;

3. «Природнича. Соціальна і здоров'язбережувальна. Громадянська та історична» галузь реалізується через предмет «Я досліджую світ»;
4. «Технологічна» галузь реалізується через предмет «Трудове навчання»;
5. «Мистецька» галузь реалізується через предмети «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво»;
6. «Фізична» галузь реалізується через предмет «Фізична культура».

Зміст корекційно-розвиткових занять спрямований на вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів і реалізується через навчальні предмети та курси: «Ритміка», «Соціально - побутове орієнтування», «Розвиток мовлення», «Лікувальна фізкультура».

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з інтелектуальними порушеннями

Мета: психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень дітей з інтелектуальними порушеннями.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Формування особистісних якостей дитини, розвиток і корекція всіх психічних процесів, сприяння психологічної адаптації та соціальної реабілітації дітей.
2. Розвиток та подолання порушень усного та писемного мовлення.
3. Корекція та розвиток рухових порушень та недоліків фізичного розвитку, формування вмінь 'диференціювати рухи відповідно до ступеня мускульних навантажень, темпу рухів, підпорядкування рухів музиці.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного ступеню

Мета: формування навичок життєдіяльності в соціальному середовищі. Досягнення цієї мети забезпечується розв'язанням наступних завдань:

1. соціальна адаптація дітей;
2. корекція порушень розвитку;
3. загальний фізичний розвиток у відповідності з їх можливостями.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: психомоторний та сенсорний розвиток, логопедичні заняття, ритміка.

У роботі з цією категорією дітей важливо приділяти увагу формуванню у них певного обсягу знань, адекватність поведінки та вміння діяти у конкретних життєвих ситуаціях.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з інтелектуальними порушеннями, які мають розлади аутичного спектра

Мета - психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень у дітей з розладами аутичного спектра.

Напрями корекційно-розвиткової роботи та завдання, реалізація яких в умовах мікрогрупи сприяє досягненню мети:

1. Розвиток психомоторики (гармонізувати психофізіологічний статус; збагачувати руховий репертуар; тренувати психомоторні функції та властивості (координованість, статична і динамічна рівновага, спритність, витривалість).

2. Сенсорний розвиток, сенсорна інтеграція (розвивати моторну імітацію, збагачувати чуттєвий досвід, формувати полісенсорне сприймання, коригувати сенсорну гіперчутливість, розвивати відчуття ритму, (структурування середовища і діяльності), розвивати дрібну моторику та зорово-моторну координацію).

3. Соціально-комунікативний розвиток (розвивати здатність виконувати соціальні норми та правила поведінки, підпорядковуватися інструкціям, формувати комунікативні вміння, у тому числі невербальні, стимулювати розвиток мовлення (активний та пасивний словниковий запас), формувати соціально-побутові навички).

Організація навчального процесу буде здійснюватись відповідно до спеціальних навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти та науки України для дітей з порушенням інтелектуального розвитку.

Очікувані результати навчання (компетентності)

здобувачів освіти

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітньої галузі, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які позначаються через уміння вчитися, здатність логічно міркувати, уміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, уміння працювати в команді тощо.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Згідно Концепції НУШ, освітній процес спрямований на формування у школярів з інтелектуальними порушеннями таких **ключових компетентностей**:

- *володіння державною мовою*; що передбачає елементарні уміння та навички (в межах мовленнєвих можливостей) усно і письмово висловлювати свої думки, усвідомлення ролі мови для спілкування та культурного самовираження;
- *можливість спілкуватися рідною мовою* (в межах пізнавальних можливостей), що передбачає використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади;
- *математична компетентність*, що передбачає застосування (в межах пізнавальних можливостей) математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- *компетентності у галузі природничих наук*, що передбачають формування пізнавального досвіду, прагнення самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- *соціально-трудова компетентність*, що передбачає формування трудових вмінь та навичок, що забезпечують подальшу здатність до успішного

опанування основ професійно-трудової діяльності, набуття навичок практичної життєдіяльності;

- *екологічна компетентність*, що передбачає сформованість уявлень щодо екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання та збереження природних ресурсів;

- *інформаційно-комунікаційна компетентність*, що передбачає опанування елементарними основами цифрової грамотності для розвитку і спілкування, можливість безпечного використання інформаційно-комунікаційних засобів у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

- *навчання впродовж життя*, що передбачає опанування життєво необхідними базовими вміннями і навичками, що сприятимуть подальшій соціальної адаптації та інтеграції в суспільство;

- *громадянські та соціальні компетентності*, що передбачає вміння діяти (в межах своїх можливостей) в життєвих ситуаціях, ідентифікувати себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я та здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

- *культурна компетентність*, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості, формування навичок культури поведінки в соціумі;

- *основи фінансової грамотності*, що передбачає формування уявлень про грошові одиниці, необхідні для здійснення та організації побутової життєдіяльності, залучення до сфери соціально-побутової та елементарної економічної діяльності.

Спільними для всіх ключових компетентностей визначені **вміння**: спілкуватися, взаємодіяти та співпрацювати з дорослим та однолітками, сприймати інструкції та навчальні завдання, керувати емоціями, регулювати власну поведінку.

Форми організації освітнього процесу

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, інтегровані уроки, індивідуально-групові заняття різної пізнавальної та корекційної спрямованості залежно від віку дітей; гурткова робота, організовані ігри різних видів, спостереження, прогулянки, дослідно-

експериментальна, художньо-продуктивна, театралізована діяльність, яку педагог організує у межах уроку або в позаурочний час. Зайнятість дітей за цими формами рівномірно розподіляється протягом їх перебування в закладі з урахуванням віку, працездатності в різний час, можливості поєднання з іншими видами діяльності відповідно до завдань освітнього процесу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітня програма II ступеня (середня ланка)

Мета діяльності школи II ступеню закладу:

Розвиток та формування в учнів ключових компетентностей, необхідних для успішної життєдіяльності конкурентноспроможної і самодостатньої особистості, вироблення сучасної моделі випускника школи, спроможного реалізувати власний позитивний потенціал.

Освітня програма спеціального закладу загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами розроблена відповідно до Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами:

- для здобувачів освіти 5-10-х класів – за Типовою освітньою програмою спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затверджено наказом МОН України від 12.06.2018 № 627 (таблиця 18), (додаток 2),
- для здобувачів освіти 5-10-х класів з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня (розладами спектру аутизму) – за Типовою освітньою програмою спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затверджено наказом МОН України від 12.06.2018 № 627, зі змінами наказ МОН України від 10.06.2019 № 808 (таблиця 19.1).

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи пізнавальні здібності та можливості учнів з порушеннями інтелектуального розвитку, конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення корекційно-розвивальних завдань та орієнтованих очікуваних результатів, зазначених у програмі. Для реалізації вищезазначених мети та завдань освітній заклад має відповідну кадрову, методичну та матеріально-технічну бази.

Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти визначає 7 освітніх галузей:

1. «Мова і література» реалізується через навчальні предмети «Українська мова та літературне читання»;
2. «Математика» реалізується через навчальний предмет «Математика»;

3. «Природознавство» реалізується через навчальні предмети «Природознавство» 5-9 клас, «Географія» 6-9 клас; «Фізика і хімія у побуті» 7-9 клас;
4. «Суспільствознавство» реалізується через навчальні предмети «Я у світі» 5 клас «Історія України» 7-9 клас, «Основи правознавства» 10 клас;
5. «Мистецтво» реалізується через навчальні предмети «Образотворче мистецтво», «Музичне мистецтво» 5-8 класи;
6. «Технології» реалізується через навчальні предмети «Трудове навчання», «Інформатика» 5-10 класи;
7. «Здоров'я і фізична культура» реалізується через навчальні предмети «Основи здоров'я» 5-9 клас, «Фізична культура» 5-10 класи.

Очікувані результати навчання (компетентності) здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках базової загальної середньої освіти. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. Освітня програма спеціального закладу загальної середньої освіти II ступеня формує у здобувачів освіти такі ключові компетентності:

1) Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами.

Уміння: (самостійно або за допомогою) ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас.

2) Математична компетентність.

Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.

4) Основні компетентності у природничих науках і технологіях.

Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; користуватися технологічними пристроями.

5) Інформаційно-цифрова компетентність.

Уміння: (самостійно та за допомогою) структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.

6) Уміння вчитися впродовж життя.

Уміння: (самостійно та за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.

7) Ініціативність і підприємливість.

Уміння: (самостійно та за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.

8) Соціальна і громадянська компетентності.

Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.

9) Обізнаність і самовираження у сфері культури.

Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).

10) Екологічна грамотність і здорове життя.

Уміння: (самостійно та за допомогою) аналізувати і оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень.

Наскрізні вміння

Наскрізні вміння формуються на всіх навчальних предметах.

Вони є спільними для всіх компетентностей.

- читати з розумінням,
- висловлювати власну думку усно і письмово,
- критично та системно мислити,
- діяти творчо,
- виявляти ініціативність,
- здатність логічно обґрунтувати позицію,
- конструктивно керувати емоціями,

- приймати рішення,
- розв'язувати проблеми.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційнодіяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу. Здобувачі освіти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу вважати різні типи уроку:

- пропедевтичні уроки,
- уроки формування нових знань, умінь, навичок;
- урок додаткової корекції знань і умінь,
- уроки систематизації й узагальнення знань, умінь і навичок,
- уроки застосування знань, умінь і навичок,
- уроки перевірки якості засвоєння знань і вмінь,
- комбіновані уроки.

Також формами організації освітнього процесу є самопідготовка, години спілкування, екскурсії, віртуальні подорожі, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей створюються умови для проведення навчально-практичних занять з різних предметів як функції перевірки та оцінювання досягнення компетентностей учнів.

РОЗДІЛ 2

Цілі та задачі освітньої діяльності закладу

Цілі освітньої діяльності закладу

- 1) Створення умов для отримання кожним учнем того рівня освіти, який відповідає його здібностям та індивідуальним особливостям; розвиток інтелектуальної, емоційної сфери дитини, формування його ціннісних орієнтирів, прищеплення навичок соціальної компетентності через включення кожного школяра в систему предметної орієнтації, професійного самовизначення.
- 2) Створення безпечного, вільного від будь-яких форм насилля, комфортного та доступного освітнього середовища.
- 3) Розвиток інноваційної діяльності школи, підвищення якості освіти.
- 4) Інформатизація навчання, вдосконалення бібліотечного та інформаційно-ресурсного забезпечення.
- 5) Побудова ефективної системи виховання, розвитку і соціалізації учнів.
- 6) Розвиток творчої ініціативи педагогів в пошуках нових форм і методів педагогічної діяльності.
- 7) Прищеплення учням шанобливого ставлення до культури, звичаїв, традицій усіх народів, що населяють Україну.
- 8) Виховання в учнів патріотичних почуттів, формування національної самосвідомості, любові до рідної землі свого народу, готовності до праці в ім'я України.
- 9) Створення сучасної матеріально-технічної бази

Задачі освітньої діяльності закладу

- 1) забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами, зумовленими стійкими фізичними, психічними, інтелектуальними або сенсорними порушеннями, на здобуття загальної середньої освіти з урахуванням особливостей їх психофізичного розвитку;
- 2) забезпечення в освітньому процесі системного психолого-педагогічного супроводу з урахуванням стану здоров'я, особливостей психофізичного розвитку учнів (вихованців);
- 3) розвиток природних здібностей і обдарувань, творчого та критичного мислення учнів (вихованців), здійснення їх допрофесійної підготовки та соціалізації;
- 4) сприяння засвоєнню учнями (вихованцями) норм етики та загальнолюдської моралі, міжособистісного спілкування, основ гігієни та здорового способу життя, початкових трудових умінь і навичок;
- 5) сприяння всебічному розвитку учнів (вихованців);
- 6) сприяння набуттю ключових компетентностей учнями (вихованцями), запровадження педагогіки партнерства, надання консультацій батькам або іншим законним представникам учня (вихованця) з метою забезпечення їх активної участі в освітньому процесі.

РОЗДІЛ 3

Навчальний план

В 2021-2022 н.р. буде навчатись в середньому 205 здобувачів освіти, для 27 буде організовано педагогічний патронаж. Функціонуватиме 19 класів: початкова ланка 1-4 класи – 8 класів; середня ланка 5-9 класи – 11 класів.

В закладі функціонує 19 класів: 1, 2, 3а, 3б, 4а, 4б, 4в, 4г – 8 класів; 5, 6а, 6б, 7а, 7б, 8а, 8б, 9а, 9б, 10а, 10б – 11 класів.

4-Б, 4-Г класи для дітей зі складними порушеннями розвитку (дітей з порушеннями інтелектуального розвитку з відсутністю мовлення різної важкості, та (або) зі спектром аутизму), де навчається по 6 дітей.

Робочий навчальний план Житомирської спеціальної школи Житомирської обласної ради розроблений на виконання розпорядчих документів Міністерства освіти і науки України, з урахуванням вимог Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів.

Відповідно до листа МОН України «Щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти у 2021/2022 навчальному році» від 30.08.2021 № 1/9-436 робочий навчальний план Житомирської спеціальної школи Житомирської обласної ради на 2021-2022 навчальний рік складено за Типовими освітніми програмами для закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами:

- для здобувачів освіти 1 класу – за Типовою освітньою програмою початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 1 класів з інтелектуальними порушеннями, затверджена наказом МОН України від 26.07.2018 № 816, (додаток 1);
- для здобувачів освіти 2 класу – за Типовою освітньою програмою початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 2 класу з порушеннями інтелектуального розвитку, затверджена наказом МОН України від 02.07.2019р. № 917, (додаток 1);
- для здобувачів освіти 3 класів за Типовою освітньою програмою початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 3 класу з порушеннями інтелектуального розвитку, затверджена наказом МОН України від 01.04.2020р. № 467, (додаток 1);
- для здобувачів освіти 4 класів – за Типовою освітньою програмою початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 4 класу з порушеннями інтелектуального розвитку, затверджена наказом МОН України від 29.01.2021 № 121, (додаток 1);
- для здобувачів освіти 1-3-х класів з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня (розладами спектру аутизму) – за Типовою освітньою програмою спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затверджено наказом МОН України від 25.06.2018 № 693 (таблиця 19),

- для здобувачів освіти 5-10-х класів – за Типовою освітньою програмою спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затверджено наказом МОН України від 12.06.2018 № 627 (таблиця 18), (додаток 2),

- для здобувачів освіти 5-10-х класів з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня (розладами спектру аутизму) – за Типовою освітньою програмою спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затверджено наказом МОН України від 12.06.2018 № 627, зі змінами наказ МОН України від 10.06.2019 № 808 (таблиця 19.1).

Освітній процес у спеціальних закладах освіти організовується відповідно до переліку навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2021/2022 н.р.

Повноцінність загальної середньої освіти дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових навчального плану.

Години варіативної складової в початковій ланці реалізуються, виходячи зі специфіки закладу та індивідуальних освітніх потреб учнів, а саме:

1) на збільшення кількості годин для вивчення предмету інваріантної складової:

- в 1 класі 1 година для вивчення предмету «Навчання грамоти»;

- в 2-му, 3-а, 3-б, 4-а, 4-б, 4-в, 4-г класах по 1 годині для вивчення предмету «Літературне читання».

2) на організацію групових занять в 1-4-х кл.

Групові заняття планується здійснювати, опираючись на перелік навчальних програм рекомендованих МОН для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2021/2022 навчальному році, що наведені у листі МОН від 09.08.2021 № 1/9-404.

Години варіативної складової в старшій ланці реалізуються, виходячи зі специфіки закладу та індивідуальних освітніх потреб учнів, а саме: на організацію групових занять в 5-му, 6-а, 6-б, 7-а, 7-б, 8-а, 8-б, 9-а, 9-б, 10-а, 10-б класах з навчального предмета: «Українська мова».

Поділ груп для проведення уроків з трудового навчання буде здійснюватися за напрямками: столярна справа, будівельна (штукатурно-малярна) справа, швейна справа, декоративно-ужиткове мистецтво, взуттєва справа.

У 5-му класі 2 групи, у 6-10-х класах на 3 групи відповідно до наказу МОН України від 20.02.2002 року № 128 зі змінами "Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах".

Зміст корекційно-розвиткових занять спрямований на вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів і реалізується через навчальні предмети та курси: «Ритміка», «Соціально - побутове орієнтування», «Розвиток мовлення», «Лікувальна фізкультура».

В навчальному плані передбачено додаткові 18 годин для організації корекційно-розвиткових занять (занять з розвитку мовлення), у зв'язку з тим, що 137 дітей, які навчаються в закладі, мають порушення мовлення (СНМ I р., СНМ II р. стерта дизартрія, СНМ III р., дизартрія, дислексія, у дітей зі складними порушеннями розвитку – мовлення відсутнє, або системний недорозвиток мовлення).

Години, передбачені для фізичної культури та години, передбачені на корекційно-розвиткову роботу не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на здобувачів освіти (Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018р. № 87 (додаток до Державного стандарту)).

Навчальний план зорієнтований на роботу закладу за п'ятиденним навчальним тижнем.

Навчальні заняття будуть організовані за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня по 24 грудня,

II семестр – з 10 січня до 07 червня 2022 р.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні – з 25 до 31 жовтня 2021 р.,

зимові – з 25 грудня 2021 до 9 січня 2022 р.,

весняні – з 28 березня до 3 квітня 2022 р 2021р.

Розподіл навчального часу для здобувачів освіти 1-3-х класів індивідуальної форми навчання (педагогічний патронаж) з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня (розладами спектру аутизму) відповідно до Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затверджено наказом МОН України від 25.06.2018 № 693 (таблиця 19),

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		2	3	4	разом
Мова і література	Формування навичок читання та письма	4	4	4	12
Математика	Формування елементарних математичних уявлень	2	2	2	6
Природознавство Суспільствознавство	Ознайомлення з навколишнім	2	2	2	6
	Соціально-побутове орієнтування	4	4	4	12
Здоров'я і фізична культура	Лікувальна фізична культура (ЛФК)	2	2	2	6
Технології	Предметно-практична діяльність	4	4	4	12
Мистецтво	Розвиток художньо-естетичних навичок	2	2	2	6
Разом		20	20	20	60
Корекційно-розвиткові заняття	Ритміка	1	1	1	3
	Логопедичні заняття	3	3	3	9
	Психомоторний та сенсорний розвиток	3	3	3	9
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		1	2	2	5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		21	22	22	65

Розподіл навчального часу для 5 – 10 класів відповідно до Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливим освітніми потребами, затверджено наказом МОН України від 12.06.2018 № 627.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах											РАЗОМ:
		5а	6а	6б	7а	7б	8а	8б	9а	9б	10а	10б	
Мови і літератури	Українська мова	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	29
	Українська література	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
Математика	Математика	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	46
Суспільствознавство	Я у світі	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	Історія України	-	-	-	2	2	2	2	2	2	-	-	12
	Основи правознавства										1	1	2
Природознавство	Природознавство	1	1	1	1	1	2	2	2	2	-	-	13
	Географія	-	2	2	1	1	2	2	2	2	-	-	14
	Фізика і хімія в побуті	-	-	-	2	2	2	2	2	2	1	1	14
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	7
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	7
Технології	Трудове навчання	7\7	8\8	8\8	8\8	8\8	8\8	8\8	11\11\11	11\11\11	18\18\18	18\18\18	173
	Інформатика	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	9
РАЗОМ		24	27	27	29	29	31	31	31	31	32	32	
Корекційно - розвиткові заняття	Розвиток мовлення	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	Соціально-побутове орієнтування	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
Додатковий час на групові заняття з навчального предмету «Українська мова»		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		25	28	28	30	30	32	32	32	32	32	32	
Сумарна кількість годин інваріантної та варіативної складових		30 +7	33	33 +8	35	35 +8	37	37 +8	37	37 +1 1	33	33 +18	380 + 60
Всього:		30	33	41	35	43	37	45	37	37	33	33	448

Розподіл навчального часу для здобувачів освіти 1-3-х класів індивідуальної форми навчання (педагогічний патронаж) з порушеннями інтелектуального розвитку помірною ступеня (розладами спектру аутизму) відповідно до Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затверджено наказом МОН України від 25.06.2018 № 693 (таблиця 19),

Освітні галузі	навчальні предмети	кількість годин на тиждень у класах			
		2	3	4	разом
Мова і література	Формування навичок читання та письма	4	4	4	12
Математика	Формування елементарних математичних уявлень	2	2	2	6
Природознавство Суспільствознавство	Ознайомлення з навколишнім	2	2	2	6
	Соціально-побутове орієнтування	4	4	4	12
Здоров'я і фізична культура	Лікувальна фізична культура (ЛФК)	2	2	2	6
Технології	предметно-практична діяльність	4	4	4	12
Мистецтво	розвиток художньо-естетичних навичок	2	2	2	6
Разом		20	20	20	60
Корекційно-розвиткові заняття	ритміка	1	1	1	3
	логопедичні заняття	3	3	3	9
	Психомоторний та сенсорний розвиток	3	3	3	9
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		1	2	2	5
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		21	22	22	65

Розподіл навчального часу для здобувачів освіти 5–9 класів індивідуальної форми навчання (педагогічний патронаж) з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеню (розладами спектру аутизму) відповідно до Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливим освітніми потребами, затверджено наказом МОН України від 12.06.2018 № 627, зі змінами наказ МОН України від 10.06.2019 № 808 (таблиця 19.1).

Освітні галузі	навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах						
		5	6	7	8	9	10	разом
Мова і література	Читання і письмо	3	3	3	3	3	3	18
суспільствознавство	Я у світі	1	1	1	1	1	1	6
	Соціально-побутове орієнтування	5	5	5	5	5	5	30
Математика	Елементарні математичні уявлення	2	2	2	2	2	2	12
природознавство	Природознавство	1	1	1	1	1	1	6
мистецтво	Мистецтво	2	2	2	2	2	2	12
технології	Предметно-практичне навчання	5	5	5	5	5	10	35
	Основи інформатики	1	1	1	1	1	1	6
здоров'я і фізична культура	Адаптивна фізична культура	2	2	2	2	2	2	12
Разом		22	22	22	22	22	27	137
Корекційно-розвиткові заняття	Психомоторний та сенсорний розвиток	2	2	2	2	2	2	12
	Альтернативна комунікація	1	1	1	1	1	1	6
	Ритміка	1	1	1	1	1	1	6
	Логопедичні заняття	1	1	1	1	1	1	6
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи індивідуальні заняття та консультації		3	6	8	10	10	5	42
Гранично допустиме навантаження		25	28	30	32	32	32	179

РОЗДІЛ 4

Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій

Реалізація освітнього процесу має на меті:

1. формування певного обсягу знань, умінь і навичок здобувачів освіти з інтелектуальними порушеннями,
2. корекція психофізичних, мовленнєвих, сенсомоторних порушень учнів, їх всебічний особистісний розвиток.

Особливості організації освітнього процесу:

- процес навчання є спрощеним і ґрунтується на предметно-наочній основі,
 - застосовуються спеціальні засоби корекції інтелектуальної діяльності учнів,
 - оптимізуються процеси перетворення чуттєвих боразів у поняття,
 - здійснюється стимулювання учнів до пошукової діяльності, подолання їхньої пасивності,
 - різне співвідношення між самостійною діяльністю учнів і діяльністю під керівництвом вчителя,
 - уповільненість процесу,
 - багаторазовість повторення,
 - поглиблений індивідуальний і диференційований підхід до учнів,
 - опора на більш розвинені здібності та сильні сторони учнів.
- За джерелом передачі та характером сприймання інформації застосовуються методи: словесні; наочні, практичні, інноваційні.

Методи навчання залежно від основних дидактичних завдань уроку:

- методи формування знань, умінь і навичок,
- методи закріплення знань, умінь і навичок,
- методи застосування одержаних знань,
- методи творчої активності,
- методи перевірки знань, умінь і навичок.

Методи навчання, які сприяють формуванню пізнавальної діяльності учнів щодо засвоєння змісту освіти:

- пояснювально-ілюстративні (інформаційно-рецептивні);
- репродуктивні,
- проблемного викладу,
- частково-пошукові,
- дослідницькі.

Педагогічним технологіям в освітньому процесі притаманна корекційно-розвивальна спрямованість:

- відбір для кожного уроку певної невеликої кількості за обсягом кількості навчального матеріалу,
- максимальна розгорнутість і поділ складних понятті дій,
- уповільненість навчання,
- повторюваність дій,
- наявність пропедевтичних періодів у навчанні,
- опора на чуттєвий досвід учнів,
- керівництво діями учнів.

РОЗДІЛ 5

Оцінювання здобувачів освіти

В основу оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти Житомирської спеціальної школи ЖОР покладено компетентністний та особистісно-орієнтований підходи.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з порушеннями інтелектуального розвитку початкової школи спеціальних закладів (класів) здійснюється за Критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку авт.: О.В.Чеботарьова, Г.О.Блеч, І.В. Гладченко, С.В.Трикоз, І.В.Бобренко – схвалено до використання у роботі з дітьми з ООП, лист Інституту модернізації змісту освіти від 22.07.2020 №22.1/12-Г-623.

Зазначеними Критеріями відповідно до НУШ передбачені свідоцтва досягнень. Їх видають учням початкової школи двічі – після першої чверті (щоб зафіксувати відправну точку) і наприкінці навчального року.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з порушеннями інтелектуального розвитку школи II ступеня здійснюється за Критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів 5-10 класів з порушеннями інтелектуального розвитку /навчально-методичний посібник/ авт.: О.В. Чеботарьова, Г.О. Блеч, І.В. Гладченко, С.В. Трикоз, І.В. Бобренко, Н.А. Ярмола та ін. – К., ІСПШ імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2019. – 120 с.). (схвалено до використання у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами науково-методичною комісією з спеціальної педагогіки Науково-методичної ради МОН).

Інформація про формувальне та підсумкове оцінювання результатів учня є конфіденційною. Вона обговорюється лише під час індивідуальних зустрічей учителя з учнем/ученицею та його/її батьками, які беруть участь у розробленні індивідуальної траєкторії розвитку учня.

Розділ 6

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Групові заняття для 1-4 класів будуть здійснюватись на основі переліку програм з корекційно-розвиткової роботи для початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами:

1. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Цікавий світ Монтесорі» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (автори: Дишлюк Т.Б. Чеботарьова О.В.) Київ 2018.
2. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лего-конструювання» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (автори: Лапін А.В.), Київ 2018.
3. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток психомоторики та сенсорних процесів» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (автори: Жук Т.Я., Трикоз С.В.) Київ 2018.
4. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти дітей з інтелектуальними порушеннями (автори: Хайдарова О.С., Блеч Г.О.) Київ 2018.

Навчальні програми для здобувачів освіти з інтелектуальними порушеннями легкого ступеня:

1. Українська мова

Навчальні програми для 5-9(10) класів спеціальних загальноосвітніх начальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладач: Висоцька А.М., кандидат педагогічних наук, ст.наук.співробітник лабораторії олігофренопедагогіки Інституту спеціальної педагогіки НАПН України, Київ 2015

2. Українська література

Навчальні програми для 5-9(10) класів спеціальних загальноосвітніх начальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладач: Висоцька А.М., кандидат педагогічних наук, ст.наук.співробітник лабораторії олігофренопедагогіки Інституту спеціальної педагогіки НАПН України, Київ 2015

3. Українська мова

Навчальні програми з української мови для 5 – 10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями

Укладач: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психокорекційної педагогіки факультету корекційної педагогіки та психології НПУ імені М. П. Драгоманова Кравець Ніна Павлівна та учитель-методист школи «Надія» м. Києва Утвенко Наталія Олександрівна, Київ 2019

4. Українська література

Навчальні програми з української літератури для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями, Київ 2019.

5. Математика

Навчальні програми для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладач: Королько Н.І. - доцент кафедри логопедії Інституту корекційної педагогіки та психології, Київ 2015, 2016.

6. Соціально-побутове орієнтування

Навчальні програми для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладач: кандидати педагогічних наук: Гіренко Н.А. Мерсіянова Г.М.

7. Трудове навчання (6-7 класи)

Навчальні програми для 5-9(10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладач: Чеботарьова О.В., кандидат педагогічних наук, ст. наук. співробітник лабораторії олігофренопедагогіки Інституту спеціальної педагогіки НАПН України, Київ 2015.

Трудове навчання «Декоративно-ужиткове мистецтво»

Навчальна програма (з варіативними модулями) для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладач: Гаврюш В.О. вчитель трудового навчання вищої категорії спеціальної школи –інтернату № 8 Шевченківського району м. Києва

Трудове навчання «Столярна справа»

Навчальні програми для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку

Укладачі: Павлюченко О.М., вчитель трудового навчання, старший вчитель, директор спеціальної школи-інтернату №26 м. Києва; Гаврись С.В., вчитель трудового навчання, старший вчитель спеціальної школи-інтернату №26 м. Києва; Київ. 2016.

Трудове навчання «Взуттєва справа»

Навчальні програми для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку

Автори: Синиця О.О., вчитель-дефектолог вищої категорії, старший вчитель спеціальної школи-інтернату № 2 м. Києва;

Коваленко М.М., вчитель-дефектолог вищої категорії, викладач взуттєвої справи спеціальної школи-інтернату № 2 м. Києва; Київ, 2016.

8. Історія України

Навчальні програми для 5-9(10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладач: Косенко Ю. М., канд. пед. наук, старший викладач кафедри корекційної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету ім. А.С.Макаренка, Київ, 2015

9. Основи комп'ютерної грамотності

Навчальні програми для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладач: Кликочка С. О. старший вчитель спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату №17 Київ 2014р.

10. Основи здоров'я

Навчальні програми для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладач: Гладченко І.В. кандидат педагогічних наук, ст. наук. співробітник лабораторії олігофренопедагогіки Київ 2014р.

11. Природознавство

Навчальні програми для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладачі: Трикоз С.В. – канд.пед.наук, старший науковий співробітник лабораторії олігофренопедагогіки, Інституту спеціальної педагогіки;

Блеч Г.О. – канд.пед.наук, старший науковий співробітник лабораторії олігофренопедагогіки, Інституту спеціальної педагогіки; Київ 2014р.

12. Я у світі

Навчальні програми для 5-х класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладачі: Трикоз С.В. – канд.пед.наук, старший науковий співробітник лабораторії олігофренопедагогіки, Інституту спеціальної педагогіки;

Блеч Г.О. – канд.пед.наук, старший науковий співробітник лабораторії олігофренопедагогіки, Інституту спеціальної педагогіки; Київ 2014р.

13. Географія

Навчальні програми для 6-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладачі: Одинченко Л.К., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологій корекційної та інклюзивної освіти «ДВНЗ» Донбаського державного педагогічного університету;

Скиба Т.Ю., викладач кафедри корекційної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету ім. А.С. Макаренка, заступник директора з навчально-виховної роботи

КУ Сумської спеціальної загальноосвітньої школи Сумської міської ради, вчитель географії вищої категорії; Київ 2015

14. Фізика і хімія в побуті

Навчальні програми для 6-7 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладач: Татяничкова І.В., канд. пед. наук, доцент ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Співак Л.А., канд. пед. наук, доцент, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»; Київ 2015

15. Музичне мистецтво

Навчальні програми для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладачі: Квітка Н.О, Левченко-Бутуханова Л.Й., вчитель музики спеціальної загальноосвітньої школи-інтернат №17 Київ 2014р.

16. Фізична культура

Навчальні програми для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей

Укладачі: Бобренко І.В., молодший науковий співробітник лабораторії олігофренопедагогіки Інституту спеціальної педагогіки НАПН України, Київ 2015.

17. Лікувальна фізична культура

Програма з корекційно-розвиткової роботи для 6-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями

Автор: І.В. Бобренко, мол. наук. Співробітник лабораторії олігофренопедагогіки Інституту спеціальної педагогіки НАПН України; Київ 2016 р.

Навчальні програми для здобувачів освіти з інтелектуальними порушеннями помірною ступеня:

1. Навчальна програма «Адаптивна фізична культура» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Біла О.М.) Київ, 2020
2. Програма з корекційно-розвиткового заняття «Альтернативна комунікація» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Абрамович О.М.) Київ, 2020
3. Навчальна програма «Елементарні математичні уявлення» для дітей 5-10 класів з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Міняйло Т.С.)
4. Програма з корекційно-розвиткових занять «Логопедичні заняття» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів (Литвин І.М., Черноусова Н.М., Пахар С.О., Загоруйко Л.В., Дубенок О.В.) Київ, 2020
5. Навчальна програма «Мистецтво» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Сікачина Л.М.)
6. Навчальна програма «Основи інформатики» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Томіленко О.В.) Київ, 2020
7. Навчальна програма «Предметно-практичне навчання» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Шпилька І.І.) Київ, 2020
8. Навчальна програма «Природознавство» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Томіленко О.В.) Київ, 2020
9. Програма з корекційно-розвиткового заняття «Психомоторний та сенсорний розвиток» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Донець Г.С.) Київ, 2020

10. Навчальна програма «Соціально-побутове орієнтування» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та важкого ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Науменко О.В.)
11. Навчальна програма «Читання та письмо» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та важкого ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Абрамович О.М.) Київ, 2020
12. Навчальна програма «Я у світі» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та важкого ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Томіленко О.В.) Київ, 2020